

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

ASTEA MOLDOVEI

PUBlicație
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 4 (710)
2024

O echipă de pacificatori moldoveni din Batalionul 22 „Căști albastre” au revenit acasă cu trofeul pentru locul II la competiția „Best Warrior Competition”, desfășurată în statul Carolina de Nord, SUA.

**PERFORMANȚE
DE PESTE
OCEAN**

CURS

■ COOPERARE

4 **REPUBLICA MOLDOVA - TREI DECENII DE PARTENERIAT PENTRU PACE**

Evenimentul prilejuit de cei 30 de ani de la semnarea de către Republica Moldova a Documentului Cadru al Programului „Parteneriatul pentru Pace” a fost marcat printr-o conferință aniversară găzduită de Agenția pentru Știință și Memorie Militară.

6 **STUDII DE CALITATE ÎN DIVERSE FORMATE**

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” a găzduit cea de a 25 ediție a Atelierului de lucru al Consorțiului Parteneriatului pentru Pace (PpP).

7 **ASPECTELE SECURITĂȚII ÎN FORMATUL UNUI CURS DE PERFEȚIONARE**

Un grup de reprezentanți ai structurilor de forță din Republica Moldova, precum și angajați din alte instituții ale statului participă, timp de 14 săptămâni, la Programul de perfecționare „Servicii ale securității naționale — Probleme actuale ale securității naționale”, organizat de Academia Militară „Alexandru cel Bun” (AMFA).

■ VIAȚA MILITARĂ

8 **„ȘCOALA” VIITORILOR COMANDANȚI**

19 militari din unitățile Armatei Naționale au fost instruiți de către o echipă mobilă de reprezentanți din forțele armate ale Republicii Lituaniene, în cadrul cursului comandanți de grupă infanterie, desfășurat la Centrul de instruire Dănceni.

10 **GENIȘII ARMATEI ÎN PERFEȚIONARE CONTINUĂ**

12 **PERFORMANȚE DE PESTE OCEAN**

O echipă de pacificatori moldoveni din Batalionul 22 „Căști albastre” au revenit acasă cu trofeul pentru locul II la competiția „Best Warrior Competition”, desfășurată în statul Carolina de Nord, SUA.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipa redacțională:

locotenent major Tatiana BARIȚCHII
soldat clasa I Gheorghe VAUC
Teodor IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Liuba VICOL
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Igor ROȘCOVAN
locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA

tel. 022-252-019

■ 10 ANI DE PREZENȚĂ ÎN KFOR

14 KFOR ÎNTRE MANDATUL DE SECURITATE ȘI IMPACTUL SOCIALIZĂRII

■ DE LA OM LA „OM”

16 JUSTEȚEA OPȚIUNII DE LA 18 ANI

Vorbim despre locotenent-colonelul Vladimir Covalenco, din Direcția operații a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, pentru care viața a luat o turnură radicală atunci când a optat în favoarea studiilor în Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București.

■ SPORT

19 CROSSFIT - SPORTUL PERFORMANȚEI MILITARE

20 TINEREȚEA STUDENȚIEI - DECISIVĂ LA COMPETIȚII!

Studentii Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” s-au clasat pe locul de frunte la Campionatul Armatei Naționale la cros. Poziția a doua a fost ocupată de echipa Regimentului Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, iar cea de a treia, de militarii Brigăzii Infanterie Motorizată „Moldova”.

■ DRAG-ON ÎN UNIFORMĂ

22 IDENTITATE TATUATĂ

■ MOMENT POETIC

24 ȘI DACĂ PRUTU-MI CURGE ÎN VINE, IAR NISTRU-I LĂCRIMA MEA GREA...

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

26 GENERAȚIA PĂDURII - ASUMATĂ DE GENERAȚIA DE MILITARI

Militarii Armatei Naționale au participat la Campania națională de înverzire cu genericul „Generația pădurii”.

Secția rețele socializare:
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimiterele la sursă.

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hincești, 84

Tipar SRL „Foxytrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxytrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

REPUBLICA MOLDOVA - TREI DECENII DE PARTENERIAT PENTRU PACE

Evenimentul prilejuit de cei 30 de ani de la semnarea de către Republica Moldova a Documentului Cadru al Programului „Parteneriatul pentru Pace” a fost marcat printr-o conferință aniversară găzduită de Agenția pentru Știință și Memorie Militară. Reuniunea cu genericul „NATO și Republica Moldova — 30 de ani de Parteneriat pentru Pace” a fost organizată în comun cu Ministerul Apărării și Fundația Hanns Seidel.

La conferință au participat ministrul Apărării Anatolie Nosatii, ambasadorul SUA în Republica Moldova, E.S. Kent D. Logsdon, ambasadoarea Republicii Federale Germania, E.S. Margret Uebber, ambasadorul României, E.S. Cristian-Leon Țurcanu, ambasadorul Poloniei, E.S. Tomasz Kobzdej, dar și atașați militari, cercetători și academicieni.

În debutul conferinței, Anatolie Nosatii a afirmat că istoria celor trei decenii de cooperare cu Alianța Nord-Atlantică cuprinde un număr semnificativ de proiecte de asistență, activități comune, cursuri de instruire a efectivului Armatei Naționale în instituțiile de profil din țările aliate și partener, participarea la exerciții multinaționale organizate atât în țară, cât și peste hotare, dar și expertiză și schimb de experiență în contextul reformării structurii de apărare conform standardelor internaționale și democratice. *„Toate aceste realizări sunt rezultatul unui dialog politic la nivel înalt, receptivității și deschiderii țărilor aliate și parteneri NATO, dar și conlucrării productive și eficiente la nivel de specialiști ai instituțiilor de apărare. Pe această cale, aș dori să exprim aprecierea și gratitudinea noastră tuturor celor care, de-a lungul anilor, au răspuns fără ezitare la solicitările Republicii Moldova și Ministerului Apărării, acordând asistență direcționată spre dezvoltarea sectorului național de apărare. Progresele înregistrate până în prezent, la acest capitol, sunt o dovadă clară că NATO este un partener strategic și de încredere pentru țara noastră”,* a spus ministrul Apărării.

Cu un mesaj de salut a venit și Secretarul General adjunct al Alianței Nord-Atlantice, Mircea Geoană. În intervenția video prezentată publicului, oficialul a menționat că parteneriatul dintre Alianța Nord-Atlantică și Moldova este puternic, iar prin această conferință și impactul altor colaborări, el va deveni și mai puternic. *„Moldova nu caută să adere la NATO și vă respectăm pe deplin neutralitatea constituțională. Neutralitatea voastră, însă, nu reprezintă*

izolare. Ea nu ne împiedică să ne bucurăm de un parteneriat strâns și în creștere. Anul trecut, țările aliate ale NATO au convenit asupra unui pachet substanțial suplimentar de sprijin pentru a consolida capacitățile de apărare ale Moldovei, reziliență, apărarea cibernetică, comunicare strategică, instruire și logistică. La Summit-ul nostru de la Vilnius din iulie anul trecut, liderii NATO au convenit să intensifice sprijinul practic și politic pentru Republica Moldova. Susținem integrarea europeană a Moldovei, iar cooperarea noastră vă va ajuta pe această cale”, a comunicat înaltul oficial.

În același context, și ambasadorul Logsdon, referindu-se la importanța PpP pentru țara noastră, a precizat că nu există modalitate mai bună de a avansa treptat împreună: *„Relațiile dezvoltate în ultimii 30 de ani în cadrul Parteneriatului pentru Pace, permit Republicii Moldova să vină cu o contribuție importantă pentru pace durabilă în Europa. Statele Unite continuă să susțină Republica Moldova pentru a aborda provocările actuale și a construi un viitor mai sigur, mai democratic și mai prosper pentru toți moldovenii și națiunile care iubesc libertatea”.*

La rândul său, ambasadorul Cristian-Leon Țurcanu a subliniat că nevoia de pace a stat la baza fondării acestui tip de parteneriat de care Republica Moldova a beneficiat în ultimii 30 de ani. „Progresele înregistrate de Republica Moldova în domeniul consolidării capacităților de apărare și securitate sunt din ce în ce mai vizibile. Îmi doresc să continue colaborarea dintre NATO și Republica Moldova, sunt sigur că Alianța Nord-Atlantică și partenerii săi vor susține statul moldovenesc în calea aleasă, pentru a-și consolida democrația, aderând la Uniunea Europeană”, a menționat Cristian-Leon Țurcanu.

Evenimentul a inclus și două paneluri de discuție la subiectele „Parteneriatul pentru Pace: programe și perspective de securitate” și „30 de ani de la semnarea Parteneriatul pentru Pace Republica Moldova – NATO: Etape și contexte istorice”. De asemenea, cercetători științifici și academicieni

din Republica Moldova, România, Polonia, reprezentanți ai Oficiului de legătură NATO la Chișinău și Fundației Hanns Seidel au prezentat comunicări despre subiectele aferente temei discuției.

În cadrul conferinței a fost lansată expoziția de fotografie „Republica Moldova-NATO: 30 de ani de parteneriat și cooperare în consolidarea apărării naționale și stabilității internaționale”, organizată de Ministerul Apărării, cu sprijinul Ambasadei Poloniei la Chișinău. Evenimentul a inclus și o prezentare de carte și studiu istoriografic, elaborate de colaboratorii Agenției pentru Știință și Memorie Militară.

Steluța MOSCALCIUC

STUDII DE CALITATE ÎN DIVERSE FORMATE

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” a găzduit cea de a 25 ediție a Atelierului de lucru al Consorțiului Parteneriatului pentru Pace (PpP), cu privire la învățământul avansat, distribuit la distanță „Partnership for Peace Consortium Advanced Distributed Learning Working Group”. Scopul acestuia este consolidarea securității prin tehnologia E-Learning pentru formarea specialiștilor din domeniul respectiv.

La evenimentul organizat în cadrul Agenției pentru Știință și Memorie Militară, au participat specialiști din peste zece țări care fac parte din parteneriat. Pe parcursul activității, aceștia au discutat și împărtășit experiențe, bune practici și idei inovatoare pentru dezvoltarea și îmbunătățirea programelor de studiere la distanță.

Potrivit comandantului (rector) al Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, colonel Vadim Cemîrtan, atelierul de lucru reprezintă un mediu propice pentru facilitarea colaborării și schimbului de idei între membrii consorțiului, contribuind la consolidarea parteneriatului și la îmbunătățirea calității învățământului distribuit la distanță. *„Multe evenimente, în special în timpul pandemiei de Covid-19, au fost desfășurate în format online, inclusiv învățământul militar. Pentru asigurarea transmiterii rapide a mesajelor către audiență și viceversa, am identificat și soluționat problemele specifice învățământului la distanță, și cu ajutorul membrilor, am dezvoltat strategii de îmbunătățire a calității, promovând colaborarea și schimbul de cunoștințe între instituțiile de învățământ implicate. Toate aceste aspecte au fost studiate pe parcursul a mai multor ani și avem progrese majore deja”,* a comunicat colonel Vadim Cemîrtan.

Atelierul de lucru s-a desfășurat într-un cadru interactiv și participativ, având ca principal obiectiv identificarea și dezbateră celor mai bune practici în acest domeniu, a precizat colonelul Petru Mihalcea, prorector pe învățământ al academiei militare. *„Subiectul de discuție al acestei ediții este războiul cognitiv. Noi am solicitat această temă, deoarece suntem cointeresați să cunoaștem mai multe detalii, în contextul războiului hibrid pe care îl avem pe teritoriul Republicii Moldova. Tema este actuală și pentru academia militară, întrucât misiunea noastră este pregătirea corpului de ofițeri, cu diferite nivele de educație și instruire. Pe parcursul evenimentului am discutat despre structura organizatorică a instituției noastre, a Consorțiului, dar și care sunt sarcinile principale. De asemenea, am discutat despre necesitatea și importanța prezenței acestui Working Group în Republica Moldova. Am stabilit și obiectivele de viitor”,* a spus colonelul Mihalcea. În același context, ofițerul a menționat că

aportul adus de membrii consorțiului pentru învățământul distribuit la distanță este foarte mare, aceștia oferind sprijin și în instruirea ofițerilor specializați în desfășurarea obiectivului în cauză.

Gigi Roman este membru al grupului de lucru de 25 de ani și face parte din Consorțiul Academiei de Apărare. Aflat pentru a doua oară la Chișinău cu acest scop, dumnealui a specificat: *„De mai bine de un deceniu colaborăm cu Academia Militară „Alexandru cel Bun”, prin introducerea noilor tehnologii educaționale în învățământul militar. Colaborăm cu platforma, educând și instruind nu numai studenții, dar și membrii facultății, profesorii, instructorii, privind folosirea tehnologiilor în mediul academic. În format fizic ne întâlnim de două ori pe an, dar avem și întreveneri online, unde facem workshop-uri și diverse instruirii destinate acestei categorii de angajați”*.

Consorțiul Parteneriatului pentru Pace desfășoară ateliere de lucru semestrial în unul dintre statele membre. Activitatea s-a desfășurat în conformitate cu Planul de activități externe al Ministerului Apărării și Armatei Naționale pentru anul 2024.

Steluța MOSCALCIUC

ASPECTELE SECURITĂȚII ÎN FORMATUL UNUI CURS DE PERFECTIONARE

Un grup de reprezentanți ai structurilor de forță din Republica Moldova, precum și angajați din alte instituții ale statului participă, timp de 14 săptămâni, la Programul de perfecționare „Servicii ale securității naționale — Probleme actuale ale securității naționale”, organizat de Academia Militară „Alexandru cel Bun” (AMFA).

Prezent la evenimentul de deschidere a cursului, secretarul de Stat în domeniul politicii resurselor de apărare Sergiu Plop, a reiterat necesitatea instruirii în domeniul securității și apărării naționale a membrilor structurilor de forță în scopul oferirii acestora a unei formări calitative și actualizată în domeniul dat: „Fiind absolvent al primei promoții a programul din anul 2014, confirm din experiență proprie că acesta este foarte interesant, dar și solicitant. Participanții trebuie să îmbine armonios instruirea cu serviciul și să reușească cu brio în toate activitățile. Importanța programului este determinată de dorința și nevoia acestora de a se pregăti și de a se adapta la cerințele și provocările complexe ale securității contemporane, de a-și dezvolta cariera și de a contribui activ și responsabil la protecția și securitatea națională a țării. Programul va deschide participanților uși către cele mai înalte funcții din stat”.

Potrivit comandantului (rector) al AMFA, colonel Vadim Cemîrtan, pe durata programului vor fi dezbătute subiecte precum geopolitica, geostrategia, securitatea națională și euroatlantică, diplomația publică și relații internaționale. „Vom avea comunicatorii din cadrul academiei militare, ministerelor de forță, Universității Naționale de Apărare din Marea Britanie, dar și diplomați și atașați militari. Dacă în anii precedenți participanții studiau evenimentele petrecute în Ucraina în 2014, odată cu anexarea Crimeii de către Federația Rusă, actualmente punem accent pe războiul de agresiune din țara vecină, întrucât este mult mai aproape de Republica Moldova, iar studiarea fenomenului războiului este de o importanță vitală pentru viitorul statului nostru”, a menționat colonelul Cemîrtan.

Programul studiilor include lecții teoretice cu implicarea experților naționali și internaționali, vizite de studiu în diferite instituții din țară și de peste hotare, module și dezbateri, susținute de proctorul AMFA, Igor Sofronescu: „În cadrul programului, audienții vor avea de elaborat și susținut o teză de curs, ulterior

fiind evaluați. Aceștia vor aborda subiecte ce țin de securitatea și apărarea statului. La final vor primi certificate de absolvire, eliberate de Ministerul Educației al Republicii Moldova”.

De asemenea, în prima zi a programului, participanții au fost informați de către șeful Serviciului învățământ avansat distribuit la distanță, locotenentul major Dionisie Cebotari, cum să utilizeze Platforma ILIAS (ADL), platformă creată de Academia Militară „Alexandru cel Bun” și disponibilă doar pentru angajații structurilor de apărare. „După logare, timp de 3 luni, aceștia vor putea accesa informațiile disponibile în trei limbi: română, engleză și rusă”, a precizat specialistul.

Cei 29 de audienți ai promoției 2024 au așteptări mari, deoarece securitatea națională este o responsabilitate deosebit de importantă pentru stabilitatea și prosperarea unei națiuni. Ei își doresc cunoștințe actualizate, bazate pe cele mai recente evoluții și cercetări în domeniul securității. „Am venit la acest curs pentru a îmbunătăți cunoștințele mele în domeniul securității naționale, pentru a înțelege mai profund amenințările actuale și strategiile de contracarare. Îmi doresc să-mi dezvolt abilitățile practice, să învăț de la experți, ca mai apoi să împărtășesc cunoștințele colegilor mei”, a afirmat colonelul Sorin Bacalu, locțiitor șef Direcția instruire întrunită și doctrine din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

Cu aceleași intenții s-a înscris în program și jurnalistul Sergiu Niculiță: „Cursul mi-a fost recomandat de colegii mei, absolvenți și ei ai acestuia. În contextul actual de securitatea este foarte important să înțelegem și să interpretăm corect mesajele venite atât din interiorul țării cât și din exterior privind evenimente petrecute în Ucraina. Cred că informațiile dobândite aici îmi vor prinde bine în activitatea mea profesională”.

Ședințele se desfășoară în perioada 18 martie-21 iunie curent, la Agenția pentru Știință și Memorie Militară.

Steluța MOSCALCIUC

„ȘCOALA” VIITORILOR COMANDANȚI

19 militari din unitățile Armatei Naționale au fost instruiți de către o echipă mobilă de reprezentanți din forțele armate ale Republicii Lituaniene, în cadrul cursului comandanți de grupă infanterie, desfășurat la Centrul de instruire Dănceni. Astfel, timp de 3 săptămâni, aceștia au învățat de la partenerii lituanieni aspecte privind respingerea atacurilor în caz de ambuscadă, deplasarea pe hartă, acordarea ajutorului medical și alte misiuni specifice genului de armă infanterie. Acțiunile au avut loc într-un tablou impresionant de primăvară: verdele crud al pădurii în compania ultimilor fulgi de zăpadă din acest an... Chiar dacă vizibilitatea câmpului de acțiune era redusă, traseul mai greu de parcurs și temperaturile încă scăzute în termometre, cursanții au făcut față tuturor provocărilor.

Potrivit sergentului clasa II Gheorghe Sprânceană, șeful Cursului comandanți de grupă infanterie, instruirea care a cuprins lecții teoretice și practice, are ca scop studierea tehnicilor de planificare tactică operațională, astfel încât sergenții și soldații să poată coordona singuri operațiunile fără susținerea ofițerilor: *„Cunoștințele acumulate vor fi implementate în unitățile Armatei Naționale și consider că vor spori capacitatea de operare cu grupele de infanterie. De asemenea, s-au văzut progrese în vederea planificării și asumării responsabilităților de către comandanții de grupă, pentru că, în fiecare zi, fiecare membru a fost antrenat și testat în calitate de comandant de grupă sau locuitor comandant de grupă”.*

Militarii Armatei Naționale au apreciat calitatea cursului și experiența pe care au obținut-o la Centrul de instruire, unde s-au bucurat de un suport generos din partea camarazilor lituanieni. Unul dintre participanți este și sergent clasa III Alexei Culicov din Brigada I Infanterie Motorizată din Bălți. Acesta susține că instruirea este benefică pentru conducerea trupelor mixte. *„Cursul constă în executarea misiunilor de luptă: patrula, cercetarea unui itinerar, a unui obiectiv. Pe parcursul antrenamentelor, am avut posibilitatea să acidez în calitate de comandant de grupă. Cei din subordine s-au descurcat bine, la comenzi au reacționat rapid, iar misiunile au fost îndeplinite cu succes”,* a menționat sergent clasa III Alexei Culicov.

Și soldat clasa I, Dorin Bașcalean, susține că îi vor fi utile informațiile și practica antrenamentelor, în special, în timpul lucrului cu efectivul: *„Am învățat tehnici corecte de predare a ședințelor pe care le voi aplica în pregătirea militarilor în termen din subordine”.*

Un alt beneficiar al Cursului comandanți de grupă infanterie este și soldat clasa II Cătălin Apostol: „Am antrenat toate tehnicile și tacticile pentru a intra în contact cu inamicul și de a ne retrage. Instructorii au cunoștințe bogate în arta militară și, respectiv, ne-au instruit la cel mai înalt nivel”.

Potrivit sergentului Ghintaras Brasas, reprezentant al forțelor armate lituaniene, militarii moldoveni au fost familiarizați în executarea diferitor operațiuni în conformitate cu standardele NATO. De asemenea, cursanții au fost instruiți la desfășurarea unei ambuscade și a unei operații de recunoaștere.

Superiorul lituanian a apreciat prestația militarilor Armatei Naționale în cadrul cursului, menționând că: „Aceștia sunt destul de motivați, demonstrează interes pentru studii și încearcă să asimileze toate informațiile posibile. Dau dovadă de perseverență chiar și în astfel de condiții meteo nefavorabile.

Sunt niște băieți puternici și avem o plăcere deosebită să lucrăm împreună”.

La finalul cursului, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, a felicitat militarii absolvenți și a adresat sincere mulțumiri sergenților pentru rezultatele obținute, implicare și efortul depus pe toată durata instruirii. Totodată, oficialul de la apărare a apreciat buna organizare și desfășurare a cursului de către instructorii lituanieni, care timp de aproape trei săptămâni au contribuit la formarea și dezvoltarea profesională a militarilor noștri.

Acest curs de formare a comandanților de grupă infanterie, se desfășoară pentru al doilea an consecutiv, în conformitate cu planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2024.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHII

GENIȘTII ARMATEI ÎN PERFEȚIONARE CONTINUĂ

- Un grup de militarii din Armata Națională, au participat pe parcursul lunii martie la cursul de nivel I destinat începătorilor, dornici de a deprinde tehnicile specifice armei geniu. Aceștia au fost instruiți de specialiștii centrul EOD din cadrul Batalionului Geniu „Codru”, dar și de profesioniști internaționali.

În prima săptămână de instruire, viitorii geniști au învățat de la specialiștii britanici cum să acorde primul ajutor medical în diferite circumstanțe, specifice misiunilor, ulterior au exersat, aplicând informațiile în practică.

Potrivit colonelului (r) Sergiu Chilivnic, participanții au fost familiarizați cum să utilizeze echipamente specifice, să gestioneze materiale explozive în condiții de siguranță, dar și să identifice și să neutralizeze dispozitive explozive. *„Toate aceste abilități sunt fundamentale pentru executarea misiunilor de geniu, care implică adesea lucrul în condiții periculoase și complexe. Cursanții au avut ocazia să participe activ la fiecare exercițiu, sub îndrumarea atentă a instructorilor specializați”,* a precizat colonelul (r) Chilivnic, șef Centru de instruire EOD.

Participanții au declarat că în perioada cursului au acumulat noi competențe și abilități, au câștigat încredere în propriile capacități și sunt pregătiți să-și îndeplinească misiunea în mod eficient și responsabil. De asemenea, au apreciat echipa de instructori și resursele puse la dispoziție pe durata acestor studii. Locotenent Lilian Ciocanu susține că: *„Instruirea este intensă și provocatoare, dar și extrem de interesantă. În prima parte, am fost instruiți în tehnici de prim ajutor medical, precum gestionarea rănilor, resuscitarea cardio-pulmonară, aplicarea bandajelor, introducerea sondei nazale și alte tehnici. Acest lucru este esențial pentru un genist, având în vedere că putem întâmpina diferite situații în timpul îndeplinirii misiunii. Militarii americani, după ce ne explică în amănunte cum să utilizăm echipamentul medical, ne cer să aplicăm în practică. „Rănitul” este un manechin special”.*

Și caporalul Ion Grosu a decis să se specializeze în arma geniu. Militarul susține că a făcut-o din dorința de a-și lărgi orizonturile de cunoaștere. *„Sunt în plină instruire pentru a deveni specialist EOD și este o experiență cu adevărat captivantă. Învăț tehnici avansate și abilități esențiale care mă vor ajuta să gestionez și să neutralizez obiecte explozibile în condiții de siguranță. Îmi dedic fiecare zi pentru a deveni cel mai bun în domeniul ales”,* a spus militarul Grosu.

Cursul este la a doua ediție, prima desfășurându-se la finele anului 2023.

„În lumea EOD, abilitatea de a anticipa, de a analiza și de a acționa rapid este primordială”

Tot pe parcursul lunii martie, în cadrul aceleiași centru a avut loc un alt curs de perfecționare destinat geniștilor Armatei Naționale. Zece specialiști din mai multe unități militare au fost instruiți în cadrul Cursului „Cercetare geniu”, organizat, în premieră, în țara noastră, cu susținerea Regatului Marii Britanii și Irlandei de Nord.

În perioada dată, participanții au avut ocazia să-și dezvolte abilitățile într-un mediu de studiu interactiv și stimulat, beneficiind de experiența și cunoștințele instructorilor britanici, afirmă maior Mihail Josan din Batalionul Geniu „Codru”. *„Ședințele au avut ca obiectiv principal să ofere specialiștilor EOD informații în domeniul amplasării ieșirilor de campanie, dobândirii apei ș.a. După partea teoretică, aceștia au avut posibilitatea să aplice cunoștințele în practică, într-un exercițiu militar de simulare”,* a spus ofițerul Josan.

Locotenent major Victor Railean, unul dintre cursanți, a subliniat importanța formării continue și actualizării cunoștințelor. El a menționat că: *„Pregătirea în arma geniu nu se limitează doar la tehnici și echipamente. Cursul abordează o gamă largă de subiecte, de la tehnici avansate de detecție și analiză, până la abilități de supraviețuire esențiale în teren. Mă bucur că am oportunitatea de a mă perfecționa în domeniu cu sprijinul celor mai buni specialiști internaționali. În lumea EOD, abilitatea de a anticipa, de a analiza și de a acționa rapid, este primordială”.*

La finalul cursurilor, toți participanții au fost evaluați și li s-au acordat certificate de absolvire.

Steluța MOSCALCIUC

PERFORMANȚE DE PESTE OCEAN

- Emoții, adrenalină, pulsații maxime și oboseală până la epuizare, efort și antrenamente – toate au fost prezente în obținerea victoriei pentru Armata Națională. Vorbim despre o echipă de pacificatori moldoveni din Batalionul 22 „Căști albastre” care au revenit acasă cu trofeul pentru locul II la competiția „Best Warrior Competition”, desfășurată în statul Carolina de Nord, SUA. Aceasta a întrunit mai multe echipe de militari în cadrul căreia le-au fost testate capacitățile de rezistență, atenție sporită, dar și cele profesionale. Până la plecare, timp de o lună, militarii s-au antrenat intensiv, iar „transpirația” a fost justificată în deplină măsură.

Soldat clasa I Mihail Pușcaș ne-a vorbit cu entuziasm despre prestația Armatei Naționale la „competiția celor mai buni luptători”, unde timp de cinci zile, participanții și-au demonstrat abilitățile pe care trebuie să le posedate orice militar profesionist. *„Printre probele de bază pe care le-am avut de susținut se numără: orientarea în teren cu harta pe timp de noapte și de zi, executarea tragerilor din diferite tipuri de armament (în condiții normale și de stres, ziua și noaptea), trecerea pistei cu obstacole, înotul tactic, pregătirea fizică, probe scrise și orale. Totodată, am avut și niște probe surprize cum ar fi: acordarea primului ajutor medical, asamblarea/dezasamblarea armelor americane, atacul nuclear, biologic și chimic... Mă așteptam să fie mai greu la proba scrisă, din cauza barierei lingvistice și a terminologiei specifice domeniului, dar la restul probelor nu am avut mari emoții, deoarece eram sigur în abilitățile mele”,* a concluzionat încântat și mândru, pacificatorul Mihail Pușcaș.

Pregătirea fizică și moral-psihologică au fost condițiile de bază care ne-au adus victoria în acest „ring al luptătorilor”, susține caporalul Chiril Toron, participant și el: „Fiind fără experiență anterioară, cred că ne-am prezentat bine la probe și din toate punctele de vedere. Nici marșul forțat de 20 de km cu o greutate de 18 kg pe corp... nici proba la bazin unde transmiteam de la unul la celălalt o cutie de 4 kg, cu mâinile, pe deasupra capului... nici pista cu obstacole nu au fost teste dificile... Toate le-am trecut cu ușurință datorită pregătirii și formării noastre pe tot parcursul serviciului”, a menționat caporal Chiril Toron.

Potrivit coordonatorului competiției, Andrei Cojocaru, testul a constituit probe practice și teoretice, la care militarii și-au demonstrat potențialul și abilitățile deținute. „Best Warrior Competition” este o competiție cu tradiții pentru colegii din SUA și se desfășoară la diferite nivele. M-am străduit să urmăresc pe parcursul celor cinci zile, atât evoluția participanților noștri, cât și a colegilor din Statele Unite. Voi evalua prestația cu calificativul foarte bine, mai ales că participarea Armatei Naționale este o premieră în acest sens”, a punctat sergentul principal al Armatei Naționale, Andrei Cojocaru.

Competiția, „Best Warrior Competition”, desfășurată în statul Carolina de Nord, SUA, are ca scop identificarea celor mai pregătiți și pricepuți militari ai armatelor, promovând excelența în abilitățile de luptător, conducere, pregătire fizică și rezistență mentală. Activitatea își propune să inspire și

să motiveze militarii să lupte pentru dezvoltarea lor personală și profesională, întărind astfel pregătirea și capacitățile generale ale armatelor.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHII

KFOR ÎNTRE MANDATUL DE SECURITATE ȘI IMPACTUL SOCIALIZĂRII

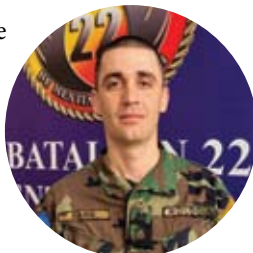
Începând cu anul 2014 și până în prezent, militarii Armatei Naționale sunt furnizorii de securitate în teatrul de operații din Kosovo, alături de partenerii internaționali. Pe lângă activitățile specifice misiunii de menținere a păcii KFOR, contingentele de militari ai Armatei Naționale au participat și la o serie de activități cu specific non-militar.

În arealul de responsabilitate, ceea ce presupune perimetrul bazei militare și itinerarele de patrulare, ofițerii și subofițerii Armatei Naționale, alături de colegii internaționali din contingentele similare, au avut posibilitatea să interacționeze activ cu băștinașii, să participe la activități de caritate, activități sportive și schimb de experiență între militarii prezenți în misiune, prin diferite evenimente culturale și de socializare.

Printre militarii care au participat la diverse activități în timpul liber este și sergentul clasa III, Alexandru Gangan, care a fost deja titular în trei contingente KFOR, inclusiv primul, detașat în 2014, urmând apoi al 10-lea și al 15-lea. Alexandru ne-a comunicat că pe parcursul mandatelor de pacificator internațional a participat la mai multe activități non-militare, dar una destul de memorabilă ține de familiarizarea militarilor din Baza militară „Camp Vilaggio” cu bucatele tradiționale moldovenești: „Am avut ocazia, alături de colegii mei, să pregătim bucate specifice bucătăriei moldovenești, precum zeamă, mămăligă, friptură și pâine de casă. Totodată, celelalte contingente au pregătit bucate tradiționale specifice țărilor de origine. Acest eveniment a fost organizat pentru ca toți militarii din baza militară să savureze bucate delicioase și să facă cunoștință cu o parte a culturii diferitor țări participante în misiune”.

Și sergentul clasa II, Gheorghe Darii, a afirmat că în timpul misiunii KFOR a participat la o serie de evenimente sportive printre care, competiții la baschet și volei, și curse de alergări: „Cel mai interesant eveniment

sportiv a fost „DANCON March”, ce reprezintă un marș pe o distanță de 25 de km, în localitatea Novo Selo, Kosovo. La această acțiune participă tot personalul misiunii, iar scopul este de a testa pregătirea fizică a militarilor și de a spori interoperabilitatea între colegii diferitor țări. Totodată, o altă latură a acestui eveniment este cea de caritate, deoarece potrivit regulamentului, participanții achită o taxă simbolică de 20 de euro. Baniile colectate sunt donații unor instituții locale. Aceste acțiuni fiind aprobate la nivel oficial”.

„DANCON March” este o tradiție a armatei daneze care datează din 1972. Până în prezent, marșul a avut loc în Bosnia, Kosovo, Iraq, Afganistan, precum și în alte țări în care armata daneză a detașat trupe. Pacificatorii Armatei Naționale din misiunea KFOR, participă la „DANCON March” începând cu anul 2014, alături de celelalte contingente.

În aceeași ordine de idei, sergent clasa II, Anton Cononciuc, ne-a mai comunicat că pe lângă activitățile de rutină ce presupun servicii în patrulă și paza obiectivelor strategice, s-a implicat activ și în diferite activități sportive organizate de militarii sloveni: „Fiind membru al contingentului KFOR-7 am participat la o serie de competiții sportive la volei și crossfit. În cadrul atelierului de crossfit au fost organizate competiții individuale și pe echipe, acestea fiind formate din militarii diferitor contingente. Spre exemplu, o echipă putea fi formată din militari slovaci, italieni, moldoveni, români și lituanieni, pentru a întări lucrul în echipă, a crește nivelul de competiție și a crea un mediu de socializare între militarii diferitor state”.

CrossFit este un program de fitness ce combină haltere, exerciții de greutate corporală, și alte echipamente în antrenamente corporale complete. Aceste antrenamente pot fi intense, deoarece toate sunt contracronometru. De asemenea, toată activitatea este concentrată pentru a întări rezistența fizică.

O altă latură a activităților non-militare a fost abordată de sergentul clasa II, Ion Parfeni, care a menționat că în timpul misiunii a interacționat activ cu populația locală și

a participat la o serie de acte de caritate alături de colegii săi: „În cadrul contingentelor KFOR-5 și 13 fiind în aria de responsabilitate directă, efectuam zilnic servicii de patrulă, unde interacționăm cu populația din apropierea bazei militare. O bucurie pentru mine și colegii mei a fost să vedem fețele pline de zâmbete și de emoții frumoase, atunci când le dădeam copiilor din regiune, fructe, dulciuri sau ajutam populația locală cu hrană sau cu apă. Aceste momente au fost și sunt importante, deoarece am înțeles că aducem un aport nu numai din punct de vedere militar, ca furnizori de securitate, dar și social, ceea ce mi-a dat motivația să continui cu succes misiunea. Totodată, am participat la campanii de donare a sângelui pentru populația kosovară. Fiind un donator activ, consider asemenea activități benefice, deoarece putem salva vieți și oferi un ajutor multășteptat. De asemenea, o dată pe an erau organizate vizite de familiarizare cu baza militară și cu viața militarilor din cadrul misiunii KFOR pentru elevii din instituțiile de învățământ din regiune”.

Activitățile non-militare în cadrul misiunii de menținere a păcii din Kosovo aduc un impact pozitiv pentru toate contingentele de militari detașate în regiune, dar și pentru populația locală care interacționează cu forțele de menținere a păcii în contextul stabilirii unor relații interpersonale favorabile.

Misiunea KFOR are rolul de a crea un mediu sigur, dar și de a menține ordinea publică a regiunii. Decizia de detașare a contingentului Armatei Naționale a Republicii Moldova a fost aprobată de Parlamentul Republicii Moldova la 1 noiembrie 2013. Pe data de 8 martie 2014, pentru prima dată, militarii Armatei Naționale au preluat atribuțiile funcționale în cadrul misiunii de pacificare KFOR în componența Forței Multinaționale de Menținere a Păcii.

De menționat că, operațiunea de menținere a păcii KFOR este condusă de Alianța Nord Atlantică, în conformitate cu Rezoluția 1244 a ONU.

Locotenent Andrei GHERVAS

„Viața prezintă multe alegeri, alegerile pe care le facem ne determină viitorul”

Catherine Pulsifer

JUSTEȚEA OPȚIUNII DE LA 18 ANI

- Alegeri – acest cuvânt controversat ne oferă direcții, asemenea unui sistem GPS în lumea tehnologiei moderne sau în poziția unei busole, dacă doriți, care ne ajută în orientarea pe un itinerar necunoscut. Și viața, are de cele mai multe ori cotituri, iar în funcție de „drumul ales” – la final ne așteaptă o destinație. Alegerea de la 18 ani i-a schimbat destinul.

Vorbim despre locotenent-colonelul Vladimir Covalenco, din Direcția operații a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, pentru care viața a luat o turnură radicală atunci când a optat în favoarea studiilor în Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București. Deși provine dintr-o „familie militară”, aici viața a bătut filmul și tot ce a ales ulterior, i-a marcat frumos „destinul cu epoletii”.

Absolvind liceul, adolescentul Vladimir a fost pus în fața faptului împlinit: alegerea unei instituții de învățământ superior. Nu visa la mediul cazon și ținuta mozaicată, deși a crescut pe lângă unitate, tatăl său fiind militar, iar mama activa în calitate de angajat civil în același domeniu. Ținea spre studii peste hotare, nu neapărat militare, iar soarta i-a pregătit tot ceva mai bun. „Prin intermediul Centrului Militar Teritorial Cahul, am aflat despre toate posibilitățile de studii peste hotare. Pe atunci, în anul 2002, puteam alege între Ucraina (specialitatea grănicer) și România. Dincolo de Prut, erau mai multe instituții, însă mi-a atras atenția anume Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București. Am optat pentru inginerie în domeniul geniu”. Paralel, protagonistul nostru a depus actele și la alte instituții din țară. În Moldova a fost acceptat la Universitatea Agrară, dar aflând ulterior rezultatele de admitere din țara vecină, a optat pentru România. „Așa a început o nouă etapă în viața mea - cariera militară a tânărului Covalenco”, ne povestește locotenent-colonelul cu mult entuziasm, depășind amintirile adunate acum mai bine de două decenii. „Într-o seară, petrecut de către părinții mei la autogară am pornit spre București. Nu știam cum să ajung la academie, cunoșteam doar adresa destinației finale. Simțeam fluturi în stomac de la emoțiile pe care le trăiam... din Cahul am ajuns într-un oraș străin pe atunci.

Îmi amintesc prima mea uniformă camuflată... cu două-trei mărimi mai mari (zâmbește interlocutorul) și nu înțelegeam cum o voi purta”. Datorită serviciului tatălui său, pentru studentul Covalenco orice cuvânt din vocabularul militar era deja cunoscut, ceea ce i-a prins bine și la cursul de instruire inițială. Astăzi, la 22 de ani distanță, își amintește cu emoții experiența primelor trageri din poligonul de la Ploiești: „Aici a răsunat primul zgomot în ureche.... primul miros de pulbere... A fost destul de interesant. Toate acestea rămân amintiri pe viață”. Un alt eveniment important din destinul interviuatului este, evident, depunerea Jurământului de credință Patriei, zi în care studentul Covalenco s-a simțit „aproape militar cu acte în regulă”.

După patru ani de silință și tenacitate, tânărul Covalenco a obținut gradul primar al corpului de ofițeri – locotenant. Cu cele două steluțe pe epoleți, ofițerul a revenit în țară pentru a-și alege o funcție în una dintre unitățile Armatei Naționale, pe care avea să o onoreze un an mai târziu. „În lista propusă de superiori am observat-o pe cea din Cahul. Evident, am selectat brigada infanteriștilor sudici, locul unde a făcut serviciul tatăl meu și activează mama mea. Eu doar am spus: „Cahul”- unica unitate în care îmi doream să încep cariera militară în calitate de ofițer!” Ulterior, ofițerul-student, a revenit în anul cinci pentru a-și continua studiile și a obține diploma de licență. Absolvind cu brio Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” din București, tânărul nostru își ia adio de la primii camarazi de arme.

Astfel, în 2007, revine la datorie, în Republica Moldova, pentru a-și continua serviciul militar propriu-zis – la funcția de comandant de pluton. În Brigada III Infanterie Motorizată „Dacia” de la Cahul, unitatea care în timp i-a devenit a doua casă, a dedicat 17 ani de muncă asiduă și perseverență. „Aici, trecând prin diferite trepte și funcții, am crescut pe scară ierarhică de la comandant de pluton până la comandant de batalion infanterie”. Pe parcursul acestei perioade fructuoase a avut parte de instruire în cadrul mai multor cursuri naționale și internaționale, experiențe benefice care l-au format pe plan personal și profesional.

În țară a beneficiat de cursuri de carieră și de specialitate (nivel de comandant de companie inter-arme și de comandant de batalion). Două cursuri internaționale care dau pondere CV-ului locotenent-colonelului Covalenco sunt cele din SUA și Estonia. „Practic, în milităria Republicii Moldova cursurile obținute de mine sunt suficiente, destul de „mari”, chiar de top național”. Primul, care l-a marcat radical pe ofițerul nostru este Cursul de comandă și stat major din SUA, reprezentând una dintre cele mai interesante perioade din viața sa: „În plan personal, cursul din America mi-a permis să-mi iau familia cu mine, astfel, pentru un an de zile am fost alături de cei dragi. Totodată, am avut posibilitatea de a face un schimb de experiență și de asimilare a noilor cunoștințe în domeniul militar, informații interesante despre alte state, culturi, natură. Pe plan profesional, am interacționat cu peste 100 de militari din diferite țări ale lumii, practic, de pe toate continentele. La acest curs am făcut cunoștință cu oameni deștepți și am legat prietenii pe viață. Dacă doresc astăzi să mă deplasez în orice colț al lumii, fie continentul african, fie America Latină - am cel puțin un om căruia pot să-i scriu și să ne dăm întâlnire. Foarte puțini au această posibilitate”.

Cronologic vorbind, despre roadele adunate în cariera militară, în 2022 eroul nostru înscrie în „palmares” experiența unei misiuni de pacificare, în calitate de comandant al contingentului KFOR 16. „Misiunea KFOR este una diferită... cu specificul ei, dar e o practică destul de bună pentru noi militarii, deoarece ne familiarizăm cu teatrul de

operații, experiența altor țări în misiune, modul de a acționa al militarilor din diferite contingente. Aceste oportunități influențează pozitiv asupra imaginii noastre generale despre militarie”. După încheierea misiunii de pacificare cu succes în Balcanii de Vest, revenit în Patrie, „angajatul cu epoleți” pune punct celor 17 ani de serviciu și dedicație în brigada de la Cahul și deschide un nou capitol al carierei militare. Astăzi pe locotenent-colonelul Vladimir Covalenco îl găsim în calitate de șef Secție în cadrul Direcției operații a Marelui Stat Major al Armatei Naționale și știe, mai bine ca oricând, spre ce tinde în destinul ales cu sârguință. „După 17 ani în brigada de infanterie, mi-a fost un pic mai dificil să mă integrez în noua funcție... dar era vorba doar de timp. După vreo șase luni m-am simțit „omul potrivit, la locul potrivit”, de parcă am activat aici mereu. Acum sunt într-o postură de vârf a carierei mele. Evident, ca orice ofițer, tind spre următorul grad militar și funcții mai mari. Dacă îmi va fi propusă, o voi accepta-o cu plăcere”. Pentru că e motivat să țină pasul perfecționării, ofițerul Covalenco aplică la instruire, atât în țară, cât și peste hotare. Anul trecut a absolvit cursul strategic de comandă „Baltic Defence College” din Estonia, orașul Tartu, unde a fost plecat pentru cinci luni. „Am avut posibilitatea și aici să iau cu mine familia. E o altfel de experiență, deoarece la curs participă un număr restrâns de reprezentanți, majoritatea fiind din țările membre ale NATO și parteneri NATO (Ucraina și Georgia). Astfel, am avut ocazia de a interacționa cu specialiști de cel mai înalt nivel în domeniul militar, cu persoane care în viață au ocupat funcții de consilieri, de atașați militari, care au activat în Statul Major al NATO, la funcții de conducere în țările lor... Timp de cinci luni, noi am creat o relație strânsă și aș putea apela oricând să mă sprijine, să-mi ofere un sfat”.

Pe lângă cariera militară pe care a construit-o cărămidă cu cărămidă, într-o simbioză perfectă, mândria cea mai mare rămâne a fi totuși familia, în special băiețelul de 11 ani care în ultima perioadă îi spune tot mai des: „Tată vreau să fiu ca tine... vreau să fiu militar”. Spre finalul discuției noastre, întrebând dacă ar putea perinda timpul înapoi, la acei 18 ani, adolescentul Vladimir ar schimba cursul alegerii făcute acum peste două decenii? „În gând am avut această întrebare de mai multe ori, în diferite etape ale vieții, dar de fiecare dată când reveneam la ea, aveam mereu același răspuns, simplu: n-aș modifica absolut nimic! Aceasta a fost alegerea mea. Eu am decis să fiu militar. Nu mi-aș schimba decizia și nici genul de armă - geniu, chiar dacă m-am intersectat la propriu puțin în cariera mea. Cinci ani de academie rămân în inimă pe viață”, a concluzionat militarul Vladimir Covalenco la sfârșitul interviului, emanând emoții de mândrie și încântare, ce greu puteau fi camuflați pe chipul aparent modest.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHII

CROSSFIT - SPORTUL PERFORMANȚEI MILITARE

Militarii Armatei Naționale au participat la campionatul Armatei Naționale la CrossFit care s-a desfășurat pe platoul taberei militare 142. Evenimentul sportiv face parte din cadrul Spartachiadei Armatei Naționale pentru anul 2024.

În cadrul campionatului au participat 48 de militari din 12 unități ale Armatei Naționale, care au avut parte de acțiune și adrenalină la două probe: crossfit-ul de viteză și crossfit-ul de rezistență care a fost compus din 8 exerciții fiecare.

Datorită antrenamentelor zilnice militarii au reușit să îndeplinească toate exercițiile și să prezinte rezultate bune la viteză, forță și coordonarea mișcărilor. Astfel, echipa militarilor din Batalionul cu Destinație Specială «Fulger» s-a clasat pe locul I în cadrul Campionatului Armatei Naționale la Crossfit.

Locul II a fost obținut de studenții Academiei Militare a Forțelor Armate «Alexandru cel Bun», iar locul III a revenit militarilor din Brigada II Infanterie Motorizată «Ștefan cel Mare».

Crossfit a luat naștere datorită americanului Greg Glassmann. În perioada adolescenței, acesta practica gimnastică și era în permanență în căutarea unor noi provocări care să îl motiveze să își depășească limitele. Astfel, lui Glassmann i-a venit ideea de a crea un antrenament care să dezvolte toate abilitățile fizice și să lucreze întregul corp. În anul 2000, a luat naștere crossfit-ul, care a căpătat rapid popularitate în întreaga lume.

Crossfit-ul se bazează pe trei tipuri principale de mișcări, alternate în timpul antrenamentelor. Acestea includ mișcările de gimnastică, cele de aerobică, precum și cele specifice antrenamentelor cu greutate. Scopul principal al acestora este să te forțeze să îți întreci limitele, aducând rezultate rapide în principalele domenii asociate cu o condiție fizică bună: agilitate, putere, viteză, rezistență cardiovasculară și respiratorie, forță, echilibru, precizie, coordonare, vitalitate și flexibilitate.

Prezent la evenimentul sportiv, șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, a adresat un mesaj participanților menționând: „*Eu cred că a fost un campionat corect, toți ați văzut care sunt particularitățile, toți v-ați pregătit pentru această competiție. Astfel, avem rezultate mai bune ca anul trecut, ceea ce se datorează antrenamentelor zilnice a militarilor participanți*”.

Potrivit șefului Centrului sportiv al Armatei Naționale, colonel (r) în rezervă Vasile Olednic, campionatul se conformează standardelor militare mai multor state și a diferitor structuri de forță, care practică crossfit-ul pentru a dezvolta un spectru larg de abilități fizice. „*Organizăm campionatul dat pentru că este o ramură de sport actuală și este practică frecvent de populație și îndeosebi de structurile de forță din țară și de peste hotare. Prin crossfit putem dezvolta în bloc toate calitățile motrice, viteza, rezistența și îndemânarea. Suplimentar pentru militari, acest tip de sport este foarte eficient pentru că putem pune accentul pe calitatea motrică de care avem nevoie cel mai mult și o putem ajusta în așa fel pentru condițiile reale ale câmpului de luptă sau specialității pe care o au militarii*”.

Printre militarii care au simțit pulsul vitezei și forței a fost soldatul clasa II Mihail Jechiu, care a spus că a reușit să facă față tuturor probelor specifice crossfit-ului datorită străduinței depuse la antrenamente alături de camarazii săi. „*Pentru prima dată am participat la așa gen de competiție. După ce am primit semnalul start, am simțit pulsul evenimentului plin de adrenalină și am folosit toată puterea și abilitățile pentru a îndeplini exercițiile corect și într-un timp restrâns. Cel mai ușor pentru mine a fost proba la bara fixă, unde am făcut ridicări, iar cel mai dificil a fost la flotări pentru că după fiecare repetare trebuie să sari peste un scaun și să faci mai departe următoarele repetări, ceea ce îți dezbat respirația și energiile se epuizează rapid. Cu sportul am făcut cunoștință de 11 ani, când am început să practic lupte libere, ce mi-au oferit o bază inițială, iar acum am posibilitatea să practic sportul fiind militar*”.

Locotenent Andrei GHERVAS

TINEREȚEA STUDENȚIEI - DECISIVĂ LA COMPETIȚII!

Studentii Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” s-au clasat pe locul de frunte la Campionatul Armatei Naționale la cros. Poziția a doua a fost ocupată de echipa Regimentului Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, iar cea de a treia, de militarii Brigăzii Infanterie Motorizată „Moldova”.

Echipați corespunzător, participanții, reuniți din toate garnizoanele militare și-au dat întâlnire în Parcul Valea Morilor din Chișinău, unde au concurat la 4 probe: 2000 (femei), 3000, 5000 și, respectiv, 10000 de metri. Vremea frumoasă a creat o atmosferă perfectă pentru cursa de alergări, participanții având condiții ideale ca să-și demonstreze abilitățile și să atingă performanțe remarcabile.

Potrivit șefului Centrului sportiv al Armatei Naționale, colonel (r) Vasile Olednic, în acest an, s-au înscris în competiție 12 echipe, a câte 6 militari din unitățile Armatei Naționale. Înainte de premiarea învingătorilor, specialistul a menționat: „A fost o competiție acerbă și plină de energie, nivelul de pregătire a tuturor participanților fiind unul impresionant. Scopul acesteia este de a promova și încuraja condiția fizică și rezistența în rândul angajaților cu epoleți. Campionatul oferă posibilitatea ca militarii să-și testeze și să-și confirme pregătirea întru cadru competitiv”. Colonelul (r) Olednic a precizat că dincolo de cupe, medalii și diplome, învingătorii care s-au plasat pe primele 3 locuri, vor primi inventar sportiv: uniforme pentru competiții, salte și seturi de greutate.

După calcularea punctajelor, studenții s-au dovedit a fi fruntașii necontestați ai campionatului armatei din acest an. Ei au demonstrat nu doar rezistență fizică, ci și un spirit de echipă de neegalat. „Suntem mândri că am obținut cel mai bun rezultat. Această cupă frumoasă va completa palmaresul instituției noastre. Performanța respectivă nu este doar o dovadă a abilităților atletice ale studenților, dar și a condiționării noastre de a ne dedica și de a ne depăși propriile limite”, a comunicat studentul Adrian Ciudin.

Locul I în clasamentul individual (2000m) a fost obținut de locotenent Ana-Maria Babii. Tânăra activează în Brigada 1 Infanterie Motorizată și spune că victoria nu este doar un triumf personal, dar și o dovadă a potențialului și al determinării pe care tinerii ofițerii le aduc în rândul Forțelor Armate. „Am îndrăgit sportul încă din academia militară, acesta, de fapt, ocupând un loc important în viața fiecărui student. În unitatea militară continui să mă antrenez. Permanent sunt într-o formă fizică foarte bună. Distanța am alergat-o în 8 minute și 16 secunde, fiind un nou record pentru mine. Este o onoare să mă clasez pe locul de frunte, având în vedere calibrul talentului și dedicării celorlalți participanți”, susține locotenent Babii.

În cursă s-au înscris nu doar militari prin contract, dar și cei în termen. După finalizarea probei de 10000 de metri, soldat clasa II Macarie Postică ne-a împărtășit din experiența sa trăită în timpul campionatului. „A fost o distanță destul de complicată... cu adversari puternici, mult mai bine pregătiți decât mine și totuși am reușit să înregistrez un rezultat bun, contribuind astfel la clasificarea Brigăzii „Moldova” în topul învingătorilor. Fiind de 8 luni la cântănie, încerc să combin armonios ședințele de instruire militară cu sportul, pentru a înregistra succese frumoase pe ambele dimensiuni”.

Campionatul Armatei Naționale la cros se desfășoară anual, obiectivele principale ale competiției fiind promovarea unui mod sănătos de viață, dezvoltarea aptitudinilor fizice ale militarilor și promovarea spiritului de echipă.

Steluța MOSCALCIUC

Tăia grijuliu pâinea și apoi o servea zâmbitor camarazilor. În tot acest proces un mic detaliu ieșea mereu la suprafață: mânicile de la halatul alb erau mereu suflecate pentru a i se putea vedea pe mâna stângă un tatuaj Dragon.

IDENTITATE TATUATĂ

Iurie Rusu, soldat clasa a 3-a din Regimentul de Stat Major, și-a imprimat această figură cutanată acum 2 ani ca gest de recunoștință față de prietenul său de copilărie: „Mereu am simțit susținerea lui și când a plecat peste hotare, mi-au lipsit îndrumările lui. Atunci am decis să mă tatuez. Am ales Dragonul pentru că el e din această zodie, plus are multe caracteristici ale acestui animal.”

Deși tânărul a folosit tatuajul ca metodă de auto-exprimare, mi-a mărturisit că și-ar dori să-i fie și purtător de noroc, mai ales în acest an, al Dragonului. Anterior simbolul l-a ajutat să-și depășească uneori stările negative, inclusiv pe perioada serviciului militar.

Rutina din ultimul an a fost legată de bucătărie, ținând cont de experiența din domeniu de până la armată. La început era tăietor de pâine, treptat a trecut la gătit și crede că i-ar plăcea să continue această meserie și în anii următori: „În astea 12 luni am trăit „cu ziua de azi”. Eu știam și vedeam viitorul până la stingere și asta m-a ajutat să fac față dificultăților. Ultimele săptămâni sunt cele mai grele.”

Sunt cu atât mai grele cu cât Iurie nu-și exteriorizează trăirile, e modest la vorbă, iar fraza „Nicidecum nu”, însușită în armată, îi pare foarte convenabilă pentru a-și ține bine ascunse emoțiile și gândurile.

Așa sau altfel, viața continuă și printre incertitudinile soldatului se strecoară o încredere – de a face din tatuaj o tradiție personală: mai întâi să coloreze în verde-azuriu Dragonul, iar apoi să-și mai aplice niște semne pe piele. Ce, când și cum încă nu știe, depinde de momentul sau persoana, care îi vor mișca profund sufletul.

De altfel, traducerea psihologică a gestului de a se tatua este foarte diferită: de la strigăt de ajutor, exprimarea unei suferințe și până la dorința de a ieși în evidență. Să nu negăm ideea modei, ce este promovată încă din copilărie cu autocolante colorate sau diverse desene pe față, oferite la evenimentele publice. Această tendință duce domeniul la nivele tot mai complexe.

Mai e și moda legată de apartenența unui grup. În armată, bunăoară, anumite genuri de armă practică tatuarea aceluiași simbol pentru a demonstra unitatea și mândria față de mediul său profesional. Avem cazuri, mai mult individuale, și în Armata Națională a Moldovei. Însă, autorii

nu se simt pregătiți să vorbească despre pasiunea tatuării. Poate că nici societatea nu e pregătită să-i accepte. Amprenta istoriei se face încă simțită, chiar dacă însăși evenimentele au fost uitate.

Știați voi, de exemplu, că tatuajul, a început să fie asociat cu agresiunea și infracționalitatea la doar 1000 de ani distanță de când a apărut pentru prima dată, adică cam 5300 de ani în urmă? În China tatuajele erau folosite ca o modalitate de a însemna criminalii. La fel, procedau și persanii, care etichetau și pe sclavi. Romanii și grecii asociau tatuajele cu barbarii. Cu toate acestea, cei dintâi au lansat tradiția tatuajelor militare, ce a luat amploare în anii 1700 în rândul marinarilor britanici și apoi americani. Marina și până în zilele noastre e cea mai tatuată ramură militară, iar ancora, bărcile cu arme și navele mici sunt printre semnele favorite.

Unul dintre militari a ajuns, chiar, în Cartea Recordurilor ca cel mai tatuat om din lume. E vorba de Tom Leopard, un soldat născut în Anglia, care a cheltuit cca 5500 de lire sterline pentru a-și acoperi corpul cu un model colorat asemănător leopardului.

Mai nou, tatuajele se consideră a fi și terapeutice în cazul stresului posttraumatic sau a durerii cronice.

Așadar, tatuajul este omniprezent în viața umană și merită, cel puțin studiat, pentru a avea o înțelegere mai bună a omului însăși.

Liuba VICOL

ȘI DACĂ PRUTU-MI CURGE ÎN VINE, IAR NISTRU-I LACRIMA MEA GREA...

Eu am iubit poezia. Cu cât anii de școală se adunau în amintiri, cu atât mai puțin căutam poezia. Uneori îmi era rușine pentru că am trădat-o. Alteori îndrăzneam să o redescopăr, dar niciodată în viața de adult nu i-am fost fidelă.

Nici o concluzie a studiilor științifice de genul că „*citirea poeziilor ar putea fi de un real ajutor pentru sănătatea sistemului nervos și activității cerebrale, întârziind chiar apariția unor afecțiuni degenerative și menținând starea de relaxare, memorie și atenție*” (<https://shorturl.at/jkoN3>) nu m-a făcut să revin la ea.

Vă este familiară descrierea? Nu-i așa că și voi vă gândiți că apune dragostea față de poezie? Excepție mai face poezia dedicată, personalizată, creată și oferită la ocazii.

Vă spun un secret. Există o persoană, care a reușit să-mi retrezească interesul față de poezie. Pur și simplu să o citesc, ascult; să caut poeți.

Ea nu mi-a vorbit de Mihai Eminescu și Grigore Vieru, talentul cărora este incontestabil, dar folosit prea uzual, fără profunzime. Mi-a vorbit despre Nichita Stănescu, Nicolae Labiș, Leonard Tichilatu și nume noi ca Laura Muruzuc.

Ea mi-a mărturisit că a copilărit, a trăit adolescența și maturitatea incipientă printre cărți: „*Provin dintr-o familie cu rădăcini scăldate adânc în domeniul artei - părinții cântau frumos, serile eram adunați să ascultăm cărți. Am învățat de la frații mai mari să citesc. Am început cu literatura fantastică, care ne dezvoltă imaginația. La facultatea de litere, grație unor mentori de excepție ca Eliza Botezatu și Victoria Miron, am pătruns adânc în literatura universală, am îndrăgit cuvintele. E adevărat că ne supăram atunci când ne impuneau să citim mult, acum ne amintim de ele cu recunoștință.*”

Ea mi-a recitat câteva versuri. Cuvintele în rimă au reaprins flacăra curiozității:

Mi-e somn...
Mi-am tras deasupra cerul,
Dar stelele m-au încolțit,
Lăsând în rana grea misterul

Ca un venin și au fugit.
Mi-e somn
Am așternut sub mine
Un val de mare zbciumat,
Dar valul înspre maluri vine,
Mugind ca tunetul turbat...

Gata cu ghicitul. Aflați că este vorba de locotenent-colonel Raisa Racoviță, ofițer al Armatei Naționale de aproape 30 de ani. Scrie poezii din anii de școală, iar prima poezie a fost... nu despre dragoste, așa cum ne-am fi așteptat, ci despre un țăran, care muncește zilnic în câmp.

Negre mâini, scăldate-n soare,
Mângâiate de pământ,
Toate ridurile tale
Au un sacru legământ
Legământ de „Doamne-ajută”
Când te rogi la răsărit,
Să-ți vezi câmpul plin de roadă
Și cu bobul încolțit.
Și te rogi apoi de ploaie
Lină, blândă, fără vânt.
Spicul greu să se îndoiaie,
Aplecat precum un sfânt.
Palmele bătătorite,
Tot în rugă se unesc,
Când scoți pâinea de pe vatră,
Zicând: „Doamne-ți mulțumesc”.

Viața satului, evoluția naturii, acțiunile civice ale cetățenilor și alte frământări au făcut subiectul celor mai multe din poeziile sale. De fapt, muză pentru dumnezei nu este rutina zilei, ci evenimentele sporadice, un moment întâmplat și consumat: „*Mă poate inspira o combinație de*

cuvinte. Când simt acea scânteie, scriu. Niciodată nu planific tema. Am un caiet de versuri încă din anii de studenție și i-am spus băiatului că e cea mai de preț moștenire pe care i-o las.”

Unele din creații ajung pe paginile rețelelor de socializare. Acceptă orice părere. Probabil ca orice creator de produs este afectată mai mult de lipsa de reacții: „*Când eram studentă mai publicam în ziarele vremii, cum era „Tinerimea Moldovei”. În redacție un critic literar analiza lucrările noastre și se dădea cu părerea. Pe mine mereu mă îndemna: „Mai scrieți, mai scrieți.” În general, mă sflesc să public. Nu toți îi înțeleg pe cei care scriu poezii.*” Apropo, în 1998 doamna ofițer a luat Cupa Armatei la poezie. De atunci, periodic colegii fac apel la aptitudinile sale poetice. Astfel, au apărut: „*Moldovă, țară de baladă, / În sărbătoare astăzi ești! / Precum un spic bogat în roadă, / Prin ani, spre viitor pășești...*” sau „*...Și dacă Prutu-mi curge în vine, / Iar Nistru-i lacrima mea grea, / Aici oricând eu voi rămâne, / Alături de Moldova mea!*”

Adevărul e că doamna a cărei „*Rugina anilor se lasă peste chip, / Iar sufletul ca pasărea se zbate...*” e dependentă de rădăcini. Sentimentul de comoditate al locului de trai, de muncă i-au conferit liniștea, dar au și ținut-o departe de schimbări, de proiecte mari. De exemplu, și-ar dori o carte de suflet cu cele mai reușite poezii ale sale: „*Sunt leneșă. Concurența e mare. Uneori, citind versurile tinerilor poeți, mă gândesc că poezia mea e învechită. Bunăoară, sunt încântată cum îmbracă cuvintele Laura Muzuruc. Astăzi tendința e versul alb or eu am poezia clasică.*”

Cu toții știm că anume așa gen de poezie este la căutare pentru urări personalizate, pentru cântece. Și dacă primele sunt deja o tradiție pentru militara noastră, atunci cele din urmă – o provocare. Deja vizualizez un interpret pe scenă cântând o piesă pe versurile dnei Raisa Racoviță: „*Mă văd în dimineața Pământului. / Cerul naște un început de lumină...*”

Până atunci „*O nouă zi, o nouă dimineața... / Ieșim din casă cu rutina-n gând...*”, adică știri, hârtii, analize, etc.: „*Domeniul informațional mi-e foarte interesant, îmi place să citesc zilnic știri. Asta mă face să fiu interlocutor atractiv și îmi oferă încredere în forțele proprii. Nu mă imaginez activând în alt domeniu și, de fapt, în afara armatei.*”

Eu, în schimb, îmi imaginez că semnele prezic o istorie de succes: Născută în zodia Rac, una din zodii cu înclinații poetice. Tot acolo ajungem analizând premisele psihologice: introversiune, intuiție, sentimentalism. Numele Racoviță – sonor pentru al nostru popor, nu-i așa? Avem un speleolog, avem domnitori. De ce nu am avea și un autor de poezii?..

„*Să zboare vrea de griji, de ani, de timp,
Spre noi emoții, vis și libertate.*”

Text de Liuba VICOL

P.S. Toate extrasele în versuri sunt din diferite versuri ale intervievatei.

GENERAȚIA PĂDURII — ASUMATĂ DE GENERAȚIA DE MILITARI

■ Militarii Armatei Naționale au participat la Campania națională de înverzire cu genericul „Generația pădurii”. Astfel, peste 100 de militari din garnizoana Chișinău au plantat puieti de salcâm pe o suprafață de circa 11 hectare, în raionul Hâncești, satul Pervomaisc.

Potrivit ministrului Apărării, Anatolie Nosatii, prin astfel de acțiuni, prevenim calamități naturale, alunecări de teren, inundații, salvăm natura și contribuim la un viitor mai bun, și sănătos pentru copiii noștri.

În context, directorul Întreprinderii pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, Radu Grosu a menționat că la activitatea de împădurire au fost prezenți mai mulți reprezentanți ai structurilor de forță, inclusiv Direcția situații excepționale și reprezentanții instituțiilor penitenciare. „Am luat în calcul condițiile climaterice și locul unde au fost plantați puietii pentru a crea mai multe fâșii de pădure. Împreună cu mai mulți reprezentanți ai statului vom planta în diferite regiuni, aici fiind vorba de încă 66 de hectare de pământ pe suprafața căreia vor fi plantați salcâmi. De asemenea, în perioada de toamnă a anului curent planificăm să continuăm următoarea etapă a campaniei de împădurire și să ne orientăm pentru obiectivele stabilite pentru următorii ani”.

Astfel, militarii Armatei Naționale au decis că procesul de împădurire este posibil doar prin efortul comun de a extinde considerabil suprafața pădurilor din Republica Moldova și de a crea un mediu de viață sănătos pentru generațiile următoare.

Maiorul Oleg Dațco a afirmat că militarii sunt mereu alături de cetățenii țării, participând la diferite evenimente importante printre care se numără și Campania națională de înverzire. „La activitate sunt prezenți militarii Ministerului Apărării și a Marelui Stat Major, alături de conducerea Armatei Naționale. Facem un lucru util și frumos care va rămâne pentru multe generații înainte”.

În aceeași ordine de idei, locotenent-colonelul Victor Trohin, a specificat că a venit la procesul de împădurire împreună cu fiul său pentru că activitatea aceasta este importantă pentru toate generațiile, îndeosebi pentru cea tânără. „Este important atât la nivel instituțional, cât și la nivel național de contribuit la îngrijirea naturii. Deoarece ne dorim cu toții un plai verde, aer proaspăt și codri verzi, unde fiecare își regăsește plăcerea când se află în spațiile verzi ale Republicii Moldova”.

Alături de familia sa, colonelul Vitalie Bunduchi susține că de-a lungul anilor, în calitate militar, a participat de multe ori la înverzirea teritoriilor, iar de fiecare dată a fost mândru de aportul depus alături de colegii din cadrul instituției de apărare. „Acest lucru este benefic nu doar pentru noi, dar pentru toată țara, iar familia mea a decis să participăm împreună la această campanie pentru societate și țară. În fiecare an ne facem datoria față de societate și față de natură participând la sădirea puietilor în diferite regiuni ale țării”.

Anterior, la acțiunea de împădurire din toamna anului 2023 militarii Armatei Naționale și mai mulți reprezentanți ai instituțiilor de stat, și cetățeni de rând au mers să planteze arbori în diferite regiuni ale Republicii Moldova. Astfel, au fost sădiți aproximativ 24 de milioane de puieti, echivalent cu o suprafață de 7 mii de hectare, potrivit informațiilor oferite de autorități. Acțiunea de împădurire face parte dintr-un plan național de zece ani al autorităților, care vor să salveze „fondul forestier degradat și să creeze noi păduri pe o suprafață de 145 de mii de hectare până în 2032”, anunța purtătorul de cuvânt al Guvernului, Daniel Vodă. Cu genericul de campanie „Generația Pădurii”, mai mulți reprezentanți ai instituțiilor de stat și cetățeni de rând au mers să planteze arbori în diferite regiuni ale Republicii Moldova.

Locotenent Andrei GHERVAS

